

Havran → Edgar Allan Poe(1809 - 1849)

- Rok vydání 1845
- lyricko epická poezie
- baladická báseň
- americký romantismus
 - s prvky symbolismu

Edgar Allan Poe

- Je považován za zakladatele detektivní literatury a průkopníka hororu a psychologické prózy
- Havran je vrcholným temného romantismu
- Jeho otec brzy rodinu opustil a matka zemřela na tuberkulózu, když mu byly pouhé tři roky.
- Poté vychován v Rodině bohatého obchodníka Johna Allana, odkud má své prostřední jméno
- Studoval na univerzitě ve Virginii, byl nucen studium zanechat (peníze)
- Pracoval jako redaktor
- Oženil se se svou třináctiletou sestřenicí Virginíí, která v mladém věku zemřela na tuberkulózu

Skupina prokletých básníků

- Označení „prokletí básníci“ (francouzsky les poètes maudits) se používá pro skupinu francouzských nekonformních básníků poslední třetiny 19. století, kteří se vyznačovali bouřlivým, bohémským a často dekadentním životním stylem.
- Termín zavedl Paul Verlaine ve stejnojmenné eseji roku 1883 (knižně 1884); mezi hlavní představitele patří Charles Baudelaire, Paul Verlaine a Arthur Rimbaud, někdy i Tristan Corbière a předchůdci jako François Villon či Edgar Allan Poe.
- Typické rysy jejich života: užívání drog a alkoholu, časté zadlužení, konflikty se zákonem, odpor k měšťácké morálce a pravidlům, provokativní chování a odmítání společenských konvencí.
- Ve své tvorbě hledali krásu v ošklivosti, psali o tabuizovaných tématech (např. smrt, zkaženost, erotika), spojovali protiklady (láska a nenávisť, vznešenost a přizemnost).
- Zdůrazňovali svobodu, nezávislost na společnosti, individualismus a právo na osobité vidění světa; často se soustředili na vnitřní život člověka a jeho temné stránky.
- Jejich poezie byla ve své době nepochopená a pobuřovala morálku společnosti, později však zásadně ovlivnila vývoj moderní poezie a symbolismu.
- Mezi nejvýznamnější díla patří například Baudelaireovy „Květy zla“, Verlainovy „Romance beze slov“ a Rimbaudův „Opilý koráb“

Havran

- Lyricko epická báseň
- Baladická báseň s prvky symbolismu
- Téma: Truchlení nad ztrátou milé Lenory
- Motivy: smrt, žalozpěv, deprese, samota, beznaděj, posedlost minulostí
- Děj a obsah
 - Vypravěč sedí v noci ve svém pokoji a truchlí po zesnulé milované Lenore.
 - Do pokoje vletí havran, který se usadí na bustě Pallas Athény.

- Vypravěč se ptá havrana na různé otázky týkající se Lenore a svého osudu, havran však odpovídá stále dokola pouze „Nevermore“ („Nikdy víc“).
- Havran se stává symbolem věčného smutku a nemožnosti úniku z bolesti ze ztráty
- Kompozice
 - 18 slok o 6 verších
 - Refrén → nevermore
- Jazyk
 - Metafory, personifikace, symboly, zvukomalba, gradace
- Symbolika
 - Havran → symbol smrti, věčnosti, neodvratnosti osudu
 - Socha Pallas Athény → symbol moudrosti, rozumu
 - Lenore zosobnění ztracené lásky a ideálu

Zaražen an na mne hledí s přiléhavou odpovědí,
říkám si: „Toť bezpochyby pochyť velmi obratně
od pána, jež osud vedl neštěstím a navždy svedl,
takže nic už nedovedl zpívat než ty bezradné -
pohřební a smutné písně, refrény, tak bezradné,
jako je: Už víckrát ne!“

Když však havran bez ustání ponoukal mne k usmívání,
přistrčil jsem křeslo mysle, že mne něco napadne,
když se vhroužím do sametu ve vzpomínkách na tu větu,
přemýšleje, co as je tu, nad čím řek své bezradné,
nad čím příšerný ten pták zde říká svoje bezradné
„už víckrát ne“.